Kwaliteits-
Controle-
Bureau

De details van
tweeduizend
tweeentwintig

Jaarverslag 2022

We staan ervoor

Er is dit jaar veel werk verzet in zowel onze reguliere werkzaamheden, import-, export- en structureel toezicht controles, als in het werken aan onze strategische doelen. Zonder de grote betrokkenheid en inspanningen van al onze medewerkers, was dat niet gelukt. Daar ben ik trots op.

2022 was het 5e jaar op rij dat Brexit substantiële gevolgen heeft voor onze werkzaamheden en organisatie. In februari zijn we gestart met de vanuit de EU verplichte kwaliteitscontroles voor groenten en fruit die naar het Verenigd Koninkrijk (VK) worden geëxporteerd. Daarnaast hebben we onze bijdrage geleverd aan het realiseren van het NVWA-erkenning bedrijfscontrolesysteem voor de export van laag-risicoproducten (snijbloemen, groenten en fruit) naar het VK en hebben we veel nieuwe collega's opgeleid.

Echter, het VK heeft de fytosanitaire certificaat- en inspectieverplichting voor laag risicoproducten wederom uitgesteld. De impact hiervan is groot voor het KCB, omdat we veel energie hebben gestoken in het werven en opleiden van zeer gemotiveerde nieuwe collega's, maar vanwege dit uitstel ook weer afscheid van een deel van hen hebben moeten nemen.

2022 is ook het jaar dat we veel hebben geïnvesteerd in de dialoog met onze ketenpartners. Zo zijn we in gesprek gegaan met logistieke dienstverleners om te verkennen hoe we onze wederzijdse samenwerking kunnen verbeteren. De 'tips en tops' die hier uit zijn gekomen zullen we sectorbreed delen in 2023.

We vinden het belangrijk dat we met regelmaat toetsen hoe we ons werk doen en of het bijdraagt aan het beoogde doel en in lijn is met onze misse/visie. Daarom zijn we gestart met de evaluatie van onze systematiek voor het Structureel Toezicht en de RIK-regeling. Evaluaties waar alle stakeholders bij betrokken zijn. Ik kijk uit naar de resultaten waar we in 2023, als daartoe aanleiding is, onze regelingen mee kunnen verbeteren. Een andere mooie ontwikkeling is dat de keuringsdiensten in het toezichtslandschap van LNV meer zijn gaan samenwerken en werken aan kennisdeling.

2022 stond ook in het teken van groei. Naast groei in aantal medewerkers is er ingezet op het vergroten van de professionaliteit van medewerkers en organisatie. We hebben veel geïnvesteerd in de kennisontwikkeling van onze medewerkers. Daarnaast zijn we gestart met het op onderdelen anders inrichten van de organisatie en werkwijzen. Een inrichting die moet gaan bijdragen aan meer werkplezier, procesmatig en uniform werken. Zo hebben we in 2022 ons inkoop- en facturatieproces gedigitaliseerd. En onze interne communicatie gaan we ondersteunen door gebruik te maken van een sociaal platform, Speakap.

Dankzij de betrokkenheid van alle medewerkers is het mogelijk om verbeteringen te implementeren in ons dagelijks werk. Wij hebben er vertrouwen in dat we met het werken aan onze strategische doelen het KCB klaar maken voor de toekomst. Dat is nodig om ook de komende jaren de dienstverlenende en deskundige schakel te zijn in het bevorderen en borgen van de kwaliteit en plantgezondheid van plantaardige producten. Het KCB zal zich ook komend jaar weer inzetten om van toegevoegde waarde te zijn voor alle sectoren, waarin het KCB werkzaam is, en die van essentieel belang zijn voor Nederland als handelsland.

Zoals gezegd, ik ben trots op de grote betrokkenheid en geleverde inspanningen van onze medewerkers in het afgelopen jaar, die ervoor hebben gezorgd dat het werk is gedaan en tegelijkertijd is gewerkt aan verbeteringen.
We staan ervoor!

Liesbeth Kooijman
Algemeen directeur

Inhoudsopgave

Introductie 05

Het KCB draagt bij aan verhoging van de naleving van wet- en regelgeving door bedrijven 06

Het KCB is toonaangevend in kennis 12

Bedrijven kunnen rekenen op een goede en efficiënte dienstverlening waarbij aangesloten wordt bij logistiek en ICT in de sector en gebruik gemaakt wordt van moderne inspectietechnieken 16

Het KCB is een betrouwbare partner voor (vertegenwoordigers van) bedrijven, maatschappelijke Organisaties en overheid en zijn met hen in dialoog 20

Het KCB stelt de medewerkers centraal 24

Het KCB heeft een faciliterende bedrijfsvoering 28

Organisatie 32

KCB in cijfers 38

Ondernemingsraad (OR) 42

Tuchtrechtzaken 44

Financiën 46

Vooruitblik 2023 50

Introductie

In 2021 heeft het KCB het meerjarenbeleidsplan ‘Samen klaar voor de toekomst’ vastgesteld. Daarin zijn zes thema’s vastgesteld die het KCB houvast bieden voor de periode 2022 tot 2027. Inmiddels werkt het KCB daar hard aan. Het jaarverslag van 2021 is afgesloten met het hoofdstuk ‘Vooruitkijken’ waarin zes beleidsthema’s uit het meerjarenbeleidsplan zijn benoemd. In dit jaarverslag worden deze zes thema’s centraal gesteld. Per thema worden een aantal activiteiten en uitdagingen besproken, waarbij de focus ligt op wat het KCB het afgelopen jaar heeft bereikt op deze thema’s.

Het jaarverslag is als volgt opgebouwd. Het eerste deel van het jaarverslag bestaat uit de zes hoofdstukken gekoppeld aan zes beleidsthema’s: ‘Het KCB draagt bij aan verhoging van de naleving van wet- en regelgeving door bedrijven’, ‘Het KCB is toonaangevend in kennis’, ‘Het KCB zorgt dat bedrijven kunnen rekenen op een goede en efficiënte dienstverlening, waarbij wordt aangesloten bij logistiek en ICT in de sector’, ‘Het KCB is een betrouwbare partner voor bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheid en zijn met hen in dialoog’, ‘Het KCB stelt haar medewerkers centraal’, en ‘Het KCB heeft een faciliterende bedrijfsvoering’. Daarna volgt een hoofdstuk met meer algemene informatie over onder andere accreditatie, bestuur, tuchtrechtzaken, en een hoofdstuk ‘KCB in cijfers’, welke een duidelijk overzicht geeft van het KCB in 2022, uitgedrukt in cijfers. Hierop volgt het hoofdstuk Financiën.

Tenslotte wordt dit jaarverslag afgesloten met een korte vooruitblik op belangrijke aandachtspunten voor 2023. Dit is een kleine selectie van onderwerpen die goed aansluiten bij de beleidsvoornemens en die voor de sector belangrijk zijn.

Het KCB draagt bij aan verhoging van de naleving van wet- en regelgeving door bedrijven

NVWA-erkenning Bedrijfscontrolesysteem

Om de export naar het VK te kunnen continueren met zo min mogelijk logistieke verstoringen en kosten, hebben de sectororganisaties VBN, VGB en GroentenFruit Huis in 2021 de krachten gebundeld. Samen met de NVWA en het KCB hebben ze de NVWA-erkenning Bedrijfscontrolesysteem ontwikkeld en geïmplementeerd voor laag-risicoproducten.

Erkende bedrijven hebben een goedgekeurd bedrijfsplan, dat bij toelating en daarna jaarlijks wordt ge-audit door bedrijfsprocescontroleurs van het KCB. Erkende bedrijven beschikken over voldoende gekwalificeerde fytosanitaire controlemedewerkers om zelf fytosanitaire controles te kunnen doen op naar het VK te exporteren product. Naktuinbouw heeft met inbreng van de NVWA en het KCB een opleiding ontwikkeld voor de fytosanitaire controlemedewerkers. In dit eerste jaar heeft Naktuinbouw voor het afnemen van de praktijkexamens bedrijfsprocescontroleurs van het KCB ingehuurd. In het vervolg zal zowel het theorie- als het praktijkexamen volledig door Naktuinbouw worden afgenomen. Naast de audit en de opleiding is er nog toezicht op de erkende bedrijven door controle van 5% van de exportzendingen door KCB-inspecteurs. Er is gewerkt binnen de kaders van de Europese regelgeving, waardoor er op basis van de NVWA-erkenning fytosanitaire certificaten door het KCB kunnen worden afgegeven.

In 2022 is de NVWA-erkenning gepubliceerd en opengesteld voor deelname. Er is toegewerkt naar de datum van 1 juli 2022; de datum waarop de invoering van de fytosanitaire certificaat- en inspectieplicht voor laag-risicoproducten van kracht zou worden. Eind april 2022 heeft het VK bekend gemaakt dat de importregels en grenscontroles, die op 1 juli 2022 zouden ingaan, opnieuw werden uitgesteld.

Door het uitstel kunnen meer bedrijven zich voorbereiden op het gebruik van de NVWA-erkenning Bedrijfscontrolesysteem voor het Verenigd Koninkrijk. De inzet is om zoveel mogelijk bedrijven met de NVWA-erkenning te laten werken.

Sinds het bekend maken van het uitstel is nog geen nieuwe informatie gekomen vanuit het VK en is er ook nog geen vernieuwd ‘Border Operating Model’ gepresenteerd. Het uitblijven van een vernieuwd ‘Border Operating Model’ heeft tot gevolg dat er nog geen duidelijkheid bestaat over een definitieve invoeringsdatum van het nieuwe importregime. Dit wordt nu, op basis van eerdere informatie, nog steeds voorzien voor eind 2023. Er is overigens geen harde datum genoemd. We hopen dat het VK snel komt met een nieuw ‘Border Operating Model’, zodat de betrokken organisaties en het bedrijfsleven zich op een definitieve invoerdatum kunnen richten.

Kwaliteitscontroles groenten en fruit VK

Op 1 februari 2022 is het KCB gestart met de, voor derde landen gebruikelijke, kwaliteitscontroles bij de export van groenten en fruit naar het VK. Dat betekende dat bedrijven van tevoren een inspectieaanvraag via e-CertNL moesten doen, KCB-controles ingepland moesten worden en zendingen klaar moesten staan voor fysieke controle door het KCB. De introductie in februari 2022 is goed verlopen. Het KCB bleek voor de juiste maand te hebben gekozen om met deze controles te starten, omdat het toen relatief rustig was bij de export van groenten en fruit en er voldoende gelegenheid was de implementatie goed te doen. Ook was ervoor gekozen om de invoering fasegewijs te laten verlopen; eerst de bedrijven de gelegenheid geven te leren werken met e-CertNL en het doen van inspectieaanvragen via dit systeem, om vervolgens in een latere fase de daadwerkelijke kwaliteitscontroles doen.

Vooraf was lastig te voorspellen wat de impact van deze controles zou zijn voor het KCB en het bedrijfsleven. Zowel het KCB als de bedrijven hebben echter de impact van de invoering van de kwaliteitscontroles weten te minimaliseren door een fasegewijze invoering en een goede afstemming. In juni 2022 bleek een aantal bedrijven niet consequent de inspectieaanvragen te doen. Deze bedrijven zijn op de verplichting geattendeerd waarna ook hier de aanvragen goed verliepen.

Evaluatie Structureel Toezicht

Door het Structureel Toezicht geeft het KCB invulling aan de verplichting te controleren op de naleving van de EU-handelsnormen voor groenten en fruit op de interne markt. Het KCB doet dit door middel van steekproefsgewijs onaangekondigde controles bij de marktdeelnemers van groenten en fruit in Nederland. Deze controles vinden plaats volgens een bepaalde systematiek, die Structureel Toezicht wordt genoemd. De controles vinden plaats op locaties van handelsbedrijven, sorteer- en pakstations, logistieke dienstverleners en op teeltbedrijven. Het aantal bezoeken per locatie hangt af van verschillende risicofactoren en van de grootte van het bedrijf. De wettelijke eisen vastgelegd in de EU-verordening 543/2011 zijn hierbij het uitgangspunt. In 2022 is het KCB een project gestart om de uitvoering en de indelingssystematiek van het Structureel Toezicht te evalueren.

De systematiek van het Structureel Toezicht wordt sinds 2009 toegepast bij het indelen van groenten- en fruitlocaties in Nederland. De huidige systematiek is in 2017 voor het laatst aangepast. De veranderende handelsstromen en logistieke processen in de sector en de vraag of het huidige Structureel Toezicht nog voldoet aan de gestelde eisen en doelstellingen zijn aanleiding om de werking ervan te evalueren. Onderzocht wordt waar verbeterpunten en aanpassingen mogelijk zijn.

De evaluatie richt zich zowel op het verloop van de uitvoering (de controlebezoeken) als op de indelingssystematiek (het indelen van bedrijven in risicocategorieën). Bij de evaluatie worden de ervaringen van het KCB zelf en de ervaringen van bedrijven meegenomen. De start van de evaluatie bestaat hoofdzakelijk uit het inwinnen van informatie. Dit gebeurt op verschillende manieren. Er zijn bijeenkomsten georganiseerd met KCB-medewerkers die betrokken zijn bij de uitvoering van het Structureel Toezicht en de resultaten van de afgelopen jaren zijn geanalyseerd. Daarnaast is in november 2022 een digitale enquête uitgezet bij alle bedrijven die zijn ingedeeld in het Structureel Toezicht. Ook zijn er een tiental bedrijven geselecteerd, die bezocht zijn om hun ervaringen met de uitvoering en de risico-indeling te bespreken. Daarbij is ook gevraagd welke ontwikkelingen bedrijven zien in de groenten- en fruitsector waar het KCB rekening mee moet houden bij het indelen van bedrijven.
Alle input die KCB medewerkers en bedrijven hebben gegeven voor de evaluatie zal verder verwerkt en uitgewerkt worden. Hieruit moet een beeld ontstaan hoe het huidige Structureel Toezicht verloopt, of dit voldoet aan de doelstellingen en waar de verbeteringen mogelijk zijn. In 2023 zal de evaluatie verder uitgewerkt worden. Op basis van de bevindingen uit het evaluatierapport zullen waar nodig voorstellen worden gemaakt voor aanpassingen in de uitvoering, maar wellicht ook voor de indelingssystematiek, met als doel deze vanaf 1 januari 2024 te implementeren.

Evaluatie Reglement Interne Kwaliteitscontrole (RIK)

Sinds 2005 kent het KCB een erkenningsregeling voor marktdeelnemers met een eigen kwaliteitscontrolesysteem: het Reglement Interne Kwaliteitscontrole (RIK). Sinds het RIK van start is gegaan zijn door het KCB tussentijds een aantal keren aanpassingen in de regeling doorgevoerd. Dit om aan de eisen en wensen van het KCB en de sector, binnen de geldende regelgeving, te voldoen. Echter, de groenten- en fruitsector is een dynamische sector en het KCB heeft te maken met voortdurende veranderingen. Zo ziet het KCB verschillende ontwikkelingen zoals schaalvergroting van teelt- en handelsbedrijven, digitalisering en veranderingen in het logistieke proces. Het KCB en RIK-deelnemers ervaren door deze ontwikkelingen diverse knelpunten in de deelname en uitvoering van het RIK. Deze signalen zijn aanleiding om de werking van het RIK grondig te evalueren. De evaluatie is in september 2022 gestart.

De evaluatie kan niet plaatsvinden zonder de bijdrage van RIK-deelnemers. Daarom hebben alle RIK-deelnemers in december 2022 een digitale enquête ontvangen waarin de projectgroep vraagt om ervaringen, knelpunten en wensen voor de toekomst te delen. De projectgroep zal de enquêteresultaten verder uitdiepen samen met een aantal deelnemende bedrijven. Zo wil het KCB duidelijk krijgen waar aanpassingen in de RIK-regeling en -uitvoering gedaan moeten worden om de werking ervan, voor zowel de deelnemende bedrijven als het KCB, te verbeteren. Ook zal het KCB ervaringen van oud-deelnemers en niet-deelnemers gaan benutten.

De inbreng vanuit het bedrijfsleven wordt vervolgens in 2023 samen met de ervaringen en verbeterpunten die vanuit het KCB zelf worden aangedragen voorgelegd aan een klankbordgroep, waar het bedrijfsleven in is vertegenwoordigd. Dit leidt daarna tot aanbevelingen om de RIK-regeling en de uitvoering hiervan te verbeteren. Deze aanbevelingen moeten passen binnen de bestaande internationale en nationale regelgeving. De aanbevelingen worden vervolgens door het KCB uitgewerkt tot verbetervoorstellen.

Gewijzigde fytosanitaire regelgeving bij import

Aanvullende importeisen groenten, fruit en planten bestemd voor opplant

Vanaf 11 april 2022 werden aanvullende fytosanitaire eisen gesteld bij de import van diverse groenten, fruit en planten bestemd voor opplant vanuit diverse landen. Het doel van deze aanvullende eisen was om introducties van nieuwe quarantaineorganismen, waaronder wortelknobbelaaltje, kevers en boktorren, en nieuwe introducties van bestaande quarantaineorganismen, waaronder witte vlieg en spintmijt, in de EU te voorkomen. De wijzigingen in vereiste importbijschrijvingen waren groot in aantal en vaak heel specifiek qua producten, landen en gevraagde verklaringen. Bij inspecties vroeg dit, zeker de eerste weken, veel waakzaamheid en extra aandacht van onze inspecteurs. Ondanks tijdige communicatie door de EU naar derde landen bleek dat veel exporteurs nog onvoldoende rekening hadden gehouden met de gewijzigde regelgeving. Daarom werd al snel besloten de aanvullende bijschrijvingen te gaan vereisen vanaf een afgiftedatum van fytosanitaire certificaten van 11 april of later, in plaats van vanaf de inspectiedatum.

Afrikaanse fruitmot in groenten en fruit

Vanwege onvoldoende afname van vondsten van Afrikaanse fruitmot (Thaumatotibia leucotreta) in onder andere Citrus en Capsicum werden de fytosanitaire eisen bij import in de EU uit diverse Afrikaanse landen en Israël vanaf 21 juli 2022 aangescherpt. Al snel bleek dat met name Zuid-Afrika bij zendingen met sinaasappel (Citrus sinensis) niet voldeed aan verplichte bijschrijvingen of niet kon voldoen aan een vereiste koudebehandeling. Na overleg met de sector werd besloten om een gehele of aanvullende koudebehandeling in Nederland tijdelijk toe te staan. Op basis van de door de aangever overlegde gegevens stelde het KCB de behandelingstermijn vast, waarna toe werd gezien op correcte uitvoering van de koudebehandeling.
Medio 2022 zijn uiteindelijk 245 zendingen aanvullend behandeld in Nederland. De administratieve belasting van zowel bedrijfsleven als KCB voor de geslaagde import van deze zendingen was aanzienlijk.

Het KCB is toonaangevend in kennis

Kennisdeling op veel vlakken

Dit jaar heeft het KCB diverse bijeenkomsten georganiseerd om kennis te delen en zowel nationaal als internationaal de toepassing van normen en de uitvoering van de controles af te stemmen met het bedrijfsleven en andere controlediensten. Een voorbeeld hiervan is de Landelijke Afstemming Hardfruit, Tijdens die bijeenkomst vond de afstemming van de meest voorkomende gebreken in het hardfruit plaats met keurmeesters van de telers en handelsbedrijven.

Ook heeft het KCB in 2022 voor de tweede keer de Harmonisation Meeting georganiseerd. Dit is een driedaagse internationale bijeenkomst waar de afstemming van internationale kwaliteitsnormen en de interpretatie hiervan voor groenten en fruit plaatsvinden. De deelnemers waren vertegenwoordigers van controlediensten van twintig deelnemende landen vanuit de EU en andere werelddelen. Daarnaast neemt het KCB deel aan door andere EU-lidstaten georganiseerde bijeenkomsten/vergaderingen in de afstemming van zowel kwaliteit als de vastlegging van fytosanitaire EU-regelgeving. In overleg met het ministerie van LNV levert het KCB ook actieve inbreng in de verschillende werkgroepen van de internationale organisaties OECD en UNECE.

Tevens ontvangt het KCB regelmatig buitenlandse delegaties om hen te informeren over het controleproces in Nederland. Ook hier staat de uitwisseling van kennis en ervaring centraal. Nederland staat er internationaal om bekend de zaken goed voor elkaar te hebben.

Auditing

Binnen het KCB zijn diverse extra inspecteurs opgeleid tot bedrijfsprocescontroleurs. Dit heeft te maken met het feit, dat in toenemende mate naast de reguliere import- en exportcontroles, waarbij partijen en zendingen worden gecontroleerd, andere typen controles moeten plaatsen. Daarbij moet worden gedacht aan traceringscontrole bij de export van uien naar Indonesië en het ketenregister, de controle op het plantenpaspoort, de controles op de verbeterplannen die de NVWA voorschrift in het kader van handhaving en de controles bij bananenimporteurs. Het afgelopen jaar hebben de bedrijfsprocescontroleurs ook de audit voor de NVWA-erkenning Bedrijfscontrolesysteem uitgevoerd.

Het KCB ontvangt regelmatig buitenlandse delegaties om hen te informeren over het controleproces in Nederland

Bedrijven kunnen rekenen op een goede en efficiënte dienstverlening waarbij aangesloten wordt bij logistiek en ict in de sector en gebruik gemaakt wordt van moderne inspectietechnieken

Ontwikkelingen NVWA-erkenning Gebruik voorraadregister e-CertNL

Sinds 1 januari 2021 kunnen exporteurs van potplanten naar het VK gebruik maken van de NVWA-erkenning Gebruik voorraadregister e-CertNL. Hiermee hoeven de fytosanitaire inspecties voor het VK niet voor iedere exportzending afzonderlijk te worden uitgevoerd, maar kunnen deze in één keer plaatsvinden op de totale voorraad van de te exporteren potplanten.

Exporteurs die gebruik maken van de NVWA-erkenning kunnen producten eerder aanbieden voor inspectie en zo logistieke voordelen behalen. Door deelname wordt geborgd dat geïnspecteerde partijen traceerbaar zijn tot en met het moment van export. Uniforme partijen moeten beschikken over een uniek referentienummer dat op de partij aanwezig is en gekoppeld is aan de administratie van het bedrijf. Jaarlijks vindt er bij de deelnemende bedrijven een audit plaats om na te gaan of het traceringssysteem voldoet aan alle eisen van de NVWA-erkenning.

Bedrijven die deelnemen aan de NVWA-erkenning en hun eigen ICT-systeem volledig hebben geïntegreerd met e-CertNL, vragen dagelijks voorraadinspecties aan. De voorraadinspecties zijn inmiddels goed ingeregeld en verlopen zeer soepel, zowel voor de bedrijven als voor de KCB-inspecteurs. Nadat de voorraadinspectie is uitgevoerd en producten zijn gekeurd, kunnen op basis hiervan de fytosanitaire certificaten van de exportzendingen opgemaakt en afgegeven worden.

In 2022 hebben een aantal bedrijven zich weer afgemeld, omdat de NVWA-erkenning niet het voordeel opleverde dat ze verwacht hadden. Dit heeft ook te maken met welk deel van de export daadwerkelijk naar het VK gaat. Daarnaast vraagt de NVWA-erkenning aanpassingen voor bedrijven in hun ICT-systeem. Er vindt overleg met de NVWA plaats om de NVWA-erkenning Gebruik voorraadregister e-CertNL ook toe te passen voor andere landen dan het VK, bijvoorbeeld voor export van snijbloemen naar de USA. Voor de werking van het voorraadregister zou dit mogelijk moeten zijn, waarbij de voorwaarde is dat de NVWA het voorraadregister e-CertNL vult met de juiste landeneisen. De NVWA heeft aangegeven dat hiervoor aanpassingen in het voorraadregister e-CertNL noodzakelijk zijn. Het voorraadregister kan pas verder uitgerold en toegepast worden na toestemming van de NVWA en nadat de systemen bijgewerkt zijn.

In 2022 is de NVWA-erkenning ook opengesteld voor export van snijbloemen, groenten en fruit naar het VK. Vanwege het uitstel van de fytosanitaire certificaatplicht voor deze producten door het VK, hebben exporteurs hier echter nog geen gebruik van hoeven maken. Het is aan de exporteur om een keuze te maken op welke wijze de fytosanitaire exportinspecties uitgevoerd gaan worden zodra ook voor zendingen met snijbloemen, groenten en/of fruit fytosanitaire certificaten vereist zijn. Hierbij is gebruik van voorraadinspecties een mogelijkheid, maar ook deelname aan de NVWA-erkenning Bedrijfscontrolesysteem of via de normale zendingsinspecties.

Focus op vormgeven relatie met logistieke dienst-verleners en hun branchevereniging

De omgeving waarin het KCB opereert is dynamisch, veeleisend en onderhevig aan veranderingen. Dit vraagt om het continu toetsen van wat we te doen hebben om de kwaliteit en de plantgezondheid van plantaardige producten te blijven bevorderen en borgen. Het KCB wil dit doen met een zo minimaal mogelijke controlelast voor bedrijven, waarbij we zo veel mogelijk aansluiten bij de logistiek in de sector.

Ook is een ontwikkeling te zien dat het werken met logistieke dienstverleners bij de sector toeneemt en de rol van dienstverleners verandert. Veel logistieke dienstverleners zijn aangesloten bij de NEKOVRI. Daarom is het KCB met hen in overleg gegaan over mogelijke samenwerking. Dit heeft erin geresulteerd dat ze naast het GroentenFruit Huis zijn aangesloten bij de dialoog die het KCB met een aantal logistieke dienstverleners is opgestart over een samenwerking.

Aan de hand van het doorlopen van het import- en exportproces van groenten en fruit is samen verkend waar tegenaan wordt gelopen in onze samenwerking en welke verbetermogelijkheden er zijn. Deze punten zijn nader verkend, verdiept en geprioriteerd. Hierdoor zijn er ontwikkelpunten waar zowel het KCB als de logistieke dienstverlener voordeel van hebben als er aan gewerkt wordt.

Veel van de benoemde punten kunnen met verduidelijking en communicatie verbeteren. Het KCB werkt een aantal ‘tips & tops’ in de samenwerking tussen het KCB en de bedrijven uit en dit zal in 2023 beschikbaar gesteld worden aan de bedrijven. Ook worden de doorlooptijden van het laboratoriumonderzoek transparant worden gemaakt, door deze op de website te plaatsen. Een aantal punten moet nog nader verdiept en uitgewerkt voordat de beste werkwijze is ontwikkeld. Dit zal begin 2023 verder gezamenlijk worden uitgewerkt. Voor een aantal verbeterpunten, zoals de wens certificaten te digitaliseren, zijn andere organisaties nodig om dit op te kunnen pakken. Met hen zal in 2023 het overleg worden opgestart.

Het KCB is een betrouwbare partner voor (vertegenwoordigers van) bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheid en zijn met hen in dialoog

Extra borging uniformiteit

Om in de borging van de uniformiteit te voorzien is er in 2022 extra ingezet op het zogeheten 'Meelopen'. Een ervaren inspecteur loopt met een minder ervaren inspecteur mee om de uniformiteit van werken in een team bij te brengen. De inspecteurs die meelopen delen hun ervaring op het gebied van inspectietechnieken, arbeidsethos, logistiek op bedrijven enz. met de (vak)specialisten. Daarnaast zijn er meer kennisverbredingsdagen in de vorm van een 'plantentafel' of 'gebrekentafel' geïnitieerd.

Een ISO/IEC 17025 geaccrediteerd lab (Testen RvA L680)

De NVWA heeft het KCB enkele jaren geleden gevraagd een aantal entomologische taken van de NVWA over te nemen. Het gaat dan om het stellen van de definitieve einddiagnose. Voor deze taken was accreditatie van de laboratoria in Naaldwijk en Schiphol-Rijk vereist (norm ISO/IEC 17025). Eind 2021 is door de Raad voor Accreditatie (RvA) de initiële beoordeling uitgevoerd op het hoofdkantoor en de beide laboratoria. Het KCB heeft vervolgens gewerkt aan het opheffen van de afwijkingen die voortkwamen uit deze initiële beoordeling. Binnen de gestelde termijnen zijn alle afwijkingen opgeheven waarna de RvA op 21 april 2022 heeft aangegeven dat zij een positief besluit heeft genomen over de initiële beoordeling. De accreditatie van de laboratoria in Naaldwijk en Schiphol-Rijk was hiermee een feit (Testen RvA L680). De scope van de accreditatie is te vinden op de site www.rva.nl, onder registratienummer L680.

Onpartijdigheid en onafhankelijkheid, een belangrijk item voor het KCB

Voor een geaccrediteerde controle-instelling als het KCB (Testen RvA L680 & Inspectie RvA I070) is onpartijdigheid en onafhankelijkheid in beleid en uitvoering belangrijk. Door de jaren heen heeft het KCB veel geregeld op dit gebied. Door iedere medewerker wordt bijvoorbeeld de eed of belofte afgelegd waarbij ook het normen- en waardenkader KCB wordt getekend. Hierin is onder andere eerlijk en integer werken opgenomen.

Relaties van medewerkers maar ook (nieuwe) nevenactiviteiten worden doorlopend beoordeeld in het kader van onpartijdig werken. In 2022 zijn, onpartijdigheid en onafhankelijkheid op een interactieve manier bij alle medewerkers onder de aandacht gebracht. Zo blijft dit onderdeel van ons normen- en waardenkader levend!

Samenwerking keuringsdiensten

De zelfstandig bestuursorganen (ZBO's) die werkzaam zijn in het toezichts- en keuringslandschap van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) zijn nadrukkelijker gaan samenwerken op allerlei fronten.

Er zijn samenwerkingsinitiatieven op het gebied van juridische aangelegenheden, HR, ICT, financiën, e-CertNL en wagenparkbeleid. Zo wordt gewerkt aan kennisdeling en bijvoorbeeld samen optrekken bij de implementatie van nieuwe wetgeving zoals de Wet Open Overheid.

Ook bij het opleiden van inspecteurs wordt veel samengewerkt. Medewerkers van andere keuringsdiensten hebben deelgenomen aan de opleiding 'Handhaven in de Praktijk' van het KCB. In deze training wordt de basis voor kennis en vaardigheden gelegd vanuit de theorie van de Algemene wet bestuursrecht.

Daarnaast is samen met het Controle Orgaan voor Kwaliteits Zaken (COKZ) een weerbaarheidstraining georganiseerd voor onze inspecteurs. Het doel van deze training is om preventief en de-escalerend te werken om weerstand, emotie en agressie zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel hier adequaat mee om te gaan.

Samenwerken gebeurt ook in de vorm van het uitwisselen van medewerkers. In 2022 zijn medewerkers van het KCB uitgeleend aan Naktuinbouw, de NAK en SKAL.

Het KCB stelt de medewerkers centraal

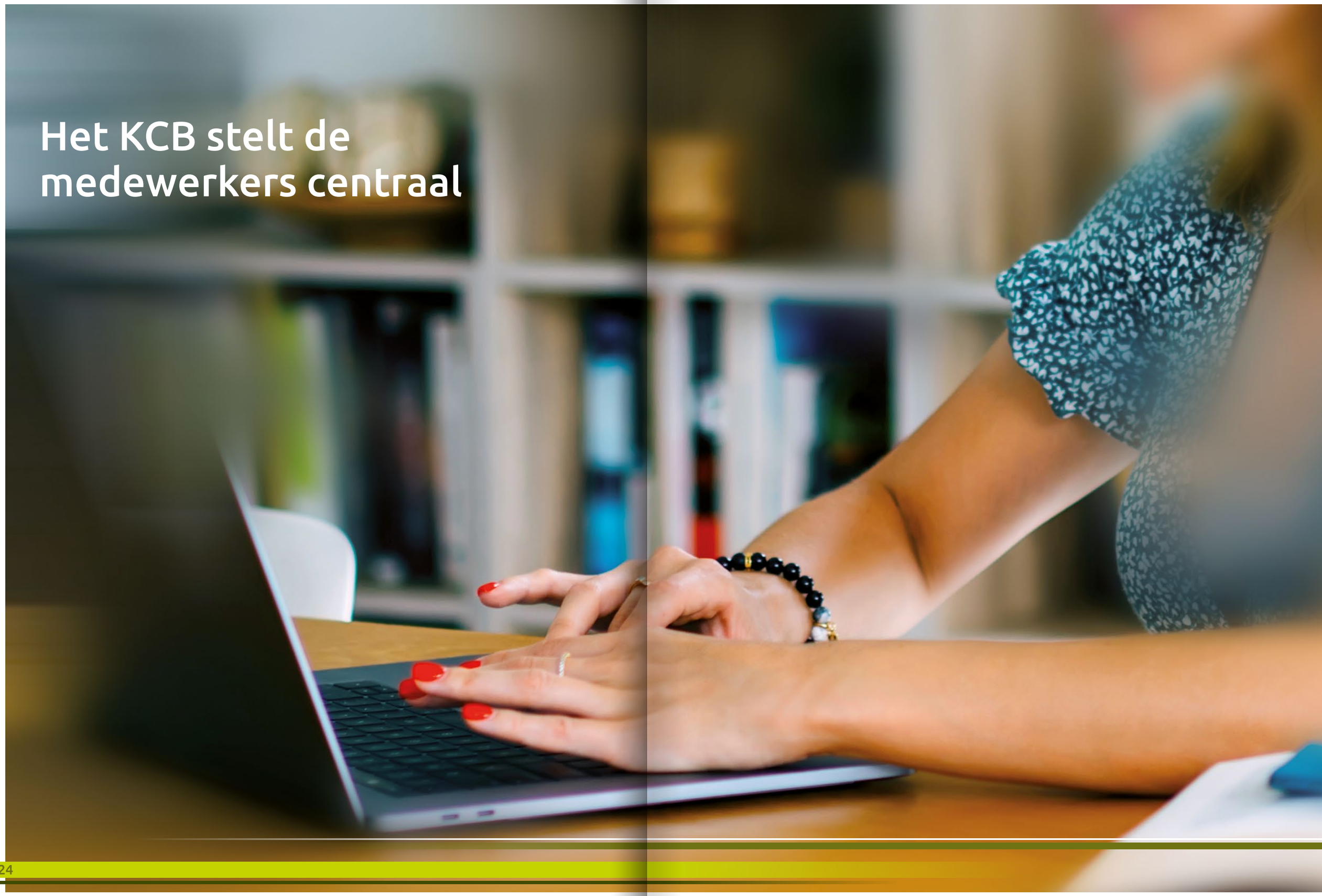

Duurzame inzetbaarheid

In 2022 is er veel gebeurd op het gebied van duurzame inzetbaarheid en veiligheid, omdat het KCB dit heel belangrijk vindt. Begin 2022 is de uitgevoerde RI&E (risico-inventarisatie en -evaluatie) opgeleverd door een externe partij en zijn tips aangereikt die de werkomgeving binnen het KCB nog veiliger kunnen maken. Met deze tips zijn verschillende medewerkers aan de slag gegaan. De status van de tips wordt regelmatig besproken in het MT en met de Ondernemingsraad (OR). Hiernaast is er veel geïnvesteerd in de ontwikkeling en opleiding van medewerkers middels trainingen en persoonlijke ontwikkeltrajecten.

Er is in 2022 ook extra aandacht geweest voor de inrichting van de werkplek op kantoor, de inspectielocatie, de juiste instelling van de autostoel en de thuiswerkplek. Door deze goed in te stellen en op de juiste wijze te gebruiken, worden lichamelijke klachten voorkomen. In november zijn meerdere KCB-medewerkers getraind als werkplekambassadeur. Op elke KCB-locatie is een werkplekambassadeur aanwezig, zodat medewerkers daar makkelijk terecht kunnen met vragen over het inrichten van de werkplek.

Ook is het KCB op zoek gegaan naar een arbodienst die bij de visie en wensen van het KCB aansluit. Er is een tender uitgezet en vanaf 1 januari 2023 werkt het KCB samen met DPO2. Een goede sparringpartner voor het KCB om de duurzame inzetbaarheid voldoende aandacht te geven en te vergroten.

Ziekteverzuim heeft in 2022 extra aandacht gekregen. Deze extra aandacht en inzet van interventies hebben geleid tot een daling van het verzuimpercentage van 1%. Met de 60-plus-medewerkers die daar behoefte aan hadden zijn gesprekken gevoerd om de mogelijkheid van 4 dagen in de week te gaan werken te verkennen. Met de seniorenuren uit de KCB-CAO 2022-2023 en de aankoop van een beperkt aantal uren kan dit op eenvoudige wijze gerealiseerd worden.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) is niet meer weg te denken anno nu en sluit naadloos aan bij de kernwaarden van het KCB. In het meerjarenbeleidplan van het KCB is opgenomen om MVO te verankeren binnen de bedrijfsvoering. Om dit te realiseren is de basis voor een MVO-beleid gelegd in 2022. Het is belangrijk dat 'People (mensen), Planet (planeet/milieu) en Profit (opbrengst/winst), ook wel de 'drie P's', een term uit de duurzame ontwikkeling, op harmonieuze wijze worden gecombineerd.

Na een succesvolle afronding van een afstudeeropdracht is er op basis van de adviezen en aanbevelingen begonnen met het inzichtelijk krijgen waar het KCB nu staat met betrekking tot MVO. Er is een MVO-project gestart. Om bewustwording te creëren bij de medewerkers zijn alle rayonkantoren bezocht en is een presentatie gegeven om medewerkers op de hoogte te stellen van de ontwikkelingen, toekomstige plannen en integratie van MVO bij het KCB.

Met verschillende adviesbureaus zijn gesprekken gevoerd om te onderzoeken welke prestatieladder (CO2 prestatieladder en/of de MVO-prestatieladder) of richtlijnen bij het KCB passen. De nulmeting op de MVO-prestatieladder is uitgevoerd en een CO2 Footprint van het KCB is opgesteld. Ook is een adviesrapport opgeleverd met aanbevelingen hoe het KCB nog meer invulling kan geven aan MVO.

In 2023 wordt het beleid op basis van het adviesrapport verder ontwikkeld en geïmplementeerd.

Organisatiestructuur toekomstbestendig maken

'De buitendienst toekomstbestendig maken', dat is de opdracht waar hard aan gewerkt is en wordt. Het KCB is snel gegroeid en ook ieders werk en omgeving veranderen. Er werken meer medewerkers in een team dan dat een leidinggevende goed kan aansturen. De uniforme sturing binnen de organisatie komt dan ook, mede door de snelle en forse groei, soms in het geding. De indeling van de buitendienst is ongeveer 15 jaar geleden opgezet en was passend voor die tijd, maar is onvoldoende toegesneden op de huidige ontwikkelingen. De cultuur is nog die van een familie en ook de leiderschapsstijl behoeft vernieuwing. Daarnaast bestaat er behoefte aan andere controlevaardigheden.

De buitendienst is toekomst bestendig als:
- Er kwalitatief/deskundig wordt gewerkt
- Er uniform wordt gewerkt (extern en intern)
- Er goede zorg/voldoende tijd is voor medewerkers
- Deze flexibel is en in staat is pieken en dalen, groei en krimp, nieuwe taken op te vangen

Om dit te bewerkstelligen is er in 2022 een plan gemaakt om te komen tot een organisatiestructuur die deze doelstelling helpt te realiseren. De buitendienst gaat uit 7 evenwichtige teams bestaan waarbij er landelijke sturing komt op de taken die op de diverse locaties uitgevoerd worden. Diverse groepen medewerkers en de Ondernemingsraad (OR) zijn nauw betrokken bij het opstellen van het plan. Het plan wordt in 2023 uitgerold.

Het KCB heeft een faciliterende bedrijfsvoering

Invoering Procesmanagement

Het KCB is halverwege 2022 gestart met de invoering van procesmanagement om de groeiende organisatie beter te kunnen sturen. We krijgen hierdoor meer inzicht in de processen zelf, maar ook in de onderlinge samenhang van de processen. Door de invoering van procesmanagement kunnen (beheerste) processen continu worden verbeterd en bijgestuurd. Het gaat hier primair om het inspectieproces; van planning tot facturatie. Maar ook sturende en ondersteunende processen worden in dit project meegenomen.

De eerste stap van dit project bestond uit het vaststellen van de visie op procesmanagement. Daarna is geïnventariseerd welke processen er allemaal zijn binnen het KCB. Nog niet alle (deel)processen zijn in beeld, maar dit plaatje wordt in 2023 steeds verder ingevuld. Dan zal ook een begin worden gemaakt met het uitwerken van de geïdentificeerde processen. De betrokken medewerkers hebben in 2022 een opleiding gevolgd zodat ze hier goed invulling aan kunnen geven.

Financiële processen

In 2022 zijn belangrijke stappen gezet om de planning- en controlcyclus en de begrotingscyclus, inclusief de mogelijkheden tot tussentijdse bijsturing op de realisatie van gestelde beleidsdoelen, verder te verbeteren.

Na analyse van de huidige situatie zijn in 2022 de cycli aangepast, waarbij ontwikkelingen in de omgeving van het KCB, risicobeheersing en de relatie tussen de planning- en controlcyclus en de begrotingscyclus, nadrukkelijk aandacht hebben gekregen. Het heeft geresulteerd in een andere wijze van totstandkoming en een andere opzet van jaarplannen, meerjarenbegroting en kwartaalrapportages.

Het KCB is halverwege 2022 gestart met de invoering van procesmanagement om de groeiende organisatie beter te kunnen sturen

Organisatie

Het Kwaliteits-Controle-Bureau

Het Kwaliteits-Controle-Bureau (KCB) is een zelfstandige en onafhankelijke controle-instelling binnen de agrosector. Als deskundige en dienstverlenende schakel bevordert en borgt het KCB de kwaliteit en plantgezondheid van plantaardige producten.

Het KCB verricht kwaliteits- en fytosanitaire controles bij import en export en op de interne markt. Ook voert het KCB bedrijfsinspecties uit voor exportprogramma´s, waarmee invulling wordt gegeven aan de garanties die worden geëist door derde landen. Hierdoor wordt de afzet bevorderd van Nederlandse tuinbouwproducten op de internationale markt.

Deze taken voert het KCB uit met 247 medewerkers verspreid over het kantoor in Zoetermeer en in vier rayons met kantoren in Schiphol-Rijk, Naaldwijk, Barendrecht en Geldermalsen.

Het KCB is een privaatrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan en werkt onder systeem- en beleidsverantwoordelijkheid van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Het KCB is voor een deel van de werkzaamheden geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie (RvA) volgens de norm NEN-EN-ISO/IEC 17020 (Inspectie RvA I070) en sinds 2022 volgens de norm ISO/IEC 17025 (Testen RvA L680). In deze normen zijn eisen opgenomen die aan een controle-instelling worden gesteld. De accreditatie toont aan dat het KCB de controles uitvoert op een onpartijdige en onafhankelijke wijze en dat het KCB beschikt over de vereiste deskundigheid om de inspecties uit te voeren.

Bestuurlijke zaken

Samenstelling bestuur op 31 december 2022

Bestuur
K.J. van Ast *Voorzitter*
J.H.M. van Luijk
M. Mesken
J.H. Luten
M.P. Cuijpers

Plaatsvervangend bestuur
A. van Dijk
R. Schouten
F. Schamp
W. Zomer

Alle bestuursleden en plaatsvervangend bestuursleden zijn per 22 augustus herbenoemd voor een periode van 3 jaar.

Bestuursvergaderingen
In 2022 heeft het bestuur zes keer vergaderd.

Brexit

In het KCB-bestuur is herhaaldelijk gesproken over de gevolgen van Brexit voor het KCB. Op 30 december 2020 heeft het VK de EU verlaten en is er voor ‘hoog risico’ plantaardige goederen, zoals potplanten, een fytosanitaire certificaat- en inspectieplicht gaan gelden. In februari 2022 is gestart met de vanuit de EU verplichte kwaliteitscontroles bij zendingen groenten en fruit, die naar het VK worden geëxporteerd. Voor onder meer snijbloemen, groenten en fruit is de fytosanitaire certificaat- en inspectieplicht (wederom) uitgesteld tot eind 2023. In nauwe samenspraak met het ministerie van LNV, de NVWA en de collega keuringsdiensten bereidt het KCB zich daarop voor.

ICT

ICT staat hoog op de agenda bij het KCB. In het bestuur is daarom gesproken over het ontwikkeltraject om het inspectiesysteem te vervangen. Ook hebben de genomen en te nemen maatregelen in het kader van de cybersecurity de aandacht van het bestuur.

Beleid ongewenst gedrag

Het beleid in relatie tot grensoverschrijdend gedrag intern en in relatie tot externen is besproken. Het beleid is vastgesteld, inclusief de daarbij behorende procedure en de mogelijke maatregelen.

Meerjarenovereenkomst LNV-NVWA-KCB

In 2022 is tussen het ministerie van LNV, de NVWA en de vier plantaardige keuringsdiensten (het KCB, Naktuinbouw, de NAK en de BKD) intensief samengewerkt om de Meerjarenovereenkomst te herzien. In deze overeenkomst zijn de afspraken vastgelegd rond de uitvoering van de fytosanitaire controles door de plantaardige keuringsdiensten. De overeenkomst dateert van 2007 en is op onderdelen verouderd en niet meer actueel. Eind november 2022 heeft het KCB-bestuur ingestemd met de tekst voor de herziene Meerjarenovereenkomst en het ligt in de bedoeling dat deze in de eerste helft van 2023 wordt ondertekend door de hiervoor genoemde organisaties.

Evaluatie toezichts- en handhavingsinstrumentarium

In de eerste helft van 2022 is door het onderzoeksbureau KWINK het rapport ‘Evaluatie van het handhavingsinstrumentarium gebaseerd op de ZPW en de LKW’ opgesteld, dat eind 2022 naar de Tweede Kamer is gezonden. Het rapport bevat de resultaten van het evaluatieonderzoek, dat dit bureau in opdracht van het ministerie van LNV in 2021 en begin 2022 heeft uitgevoerd.

Eerder uitgevoerde onderzoeken, rechterlijke uitspraken en de afhandeling van een pootgoedfraudezaak vormden voor het ministerie van LNV de aanleiding voor de evaluatie gericht op het handhavingsinstrumentarium waarmee de controle-instanties in de verschillende sectoren (o.a. de groenten- en fruitsector) kunnen optreden tegen overtredingen. Het doel van deze evaluatie was inzicht krijgen in het huidige handhavingsinstrumentarium, te beoordelen in hoeverre dit voldoende functioneert en oplossingsrichtingen te formuleren voor eventuele knelpunten.

Vanuit het KCB is ingebracht dat het handhavingsinstrumentarium in zijn algemeenheid goed is en goed functioneert. Op enkele onderdelen zijn echter knelpunten aangedragen, die in het rapport zijn opgenomen. Het gaat dan onder meer om het gemis van een verbod op misleidende aanduidingen in de kwaliteitsregelgeving en het ontbreken van een registratieverplichting voor marktdeelnemers bij groenten en fruit.

In het bestuur is het rapport aan de orde geweest, waarbij is uitgesproken dat het belangrijk wordt gevonden het instrument van tuchtrecht te blijven behouden. Het ministerie van LNV gaat aan de slag met uitkomsten van het rapport en betrekt het KCB daar bij.

Overleg KCB - Ministerie van LNV

Zoals gebruikelijk heeft ook in 2022 twee keer het bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen het ministerie van LNV en het KCB. In dat overleg is positief geoordeeld over de wijze waarop het KCB de werkzaamheden uitvoert.

Tarieven KCB 2023

Vanwege prijs- en loonstijgingen heeft het bestuur in de tweede helft van 2022 besloten de tarieven voor 2023 met 3% te verhogen. Het ministerie van LNV heeft ingestemd met de verhoging.

In het bestuur is gesproken over mogelijke verbeteringen in het systeem van de kostprijsberekening en de totstandkoming van tarieven naar de toekomst toe. In 2022 is gestart met een project om te komen toe een optimale beheersing van de operationele uitvoering binnen het KCB.

Bestuurscommissie Bloemen en Planten

De Bestuurscommissie Bloemen en Planten fungeert als klankbord voor zaken die de sector snijbloemen en potplanten raken. De commissie draagt bij aan het vergroten van draagvlak voor en de transparantie over de taken van het KCB. In 2022 was er voor de commissie geen aanleiding te vergaderen.

Commissie Toezicht Kwaliteitsvoorschriften groenten en fruit

De Commissie Toezicht Kwaliteitsvoorschriften groenten en fruit heeft de taak de directie en het bestuur te adviseren bij de uitvoering van het Reglement Interne Kwaliteitscontrole (RIK). Ook adviseert de Commissie over schriftelijke bezwaren van marktdeelnemers tegen hun indeling in het structureel toezicht, of de daarbij behorende facturen.

In 2022 heeft de Commissie twintig adviezen uitgebracht over de afhandeling van geconstateerde (ernstige) overtredingen van het RIK-reglement. Dit aantal is aanzienlijk gestegen (van 7 naar 20) ten opzichte van 2021. Daarnaast heeft de Commissie in één geval advies aan de directie en het bestuur van het KCB uitgebracht met betrekking tot het bezwaar dat door een RIK-deelnemer was ingediend. De Commissie heeft ook in één geval advies aan de directie en het bestuur van het KCB uitgebracht met betrekking tot een bezwaar van een marktdeelnemer tegen de indeling in het structureel toezicht. In alle gevallen, waarin de Commissie advies heeft uitgebracht, volgde het KCB de adviezen van de Commissie op. De Commissie is ook betrokken bij de opzet van de evaluatie van de RIK-regeling die door KCB wordt uitgevoerd en zal in 2023 worden betrokken bij de uitvoering.

KCB in cijfers

Personeel & organisatie
- Aantal medewerkers: 247 (243)
- KCB: 175
- Flexschil: 72
- Gemiddeld aantal jaren dienstverband in dienst bij KCB: 12 jaar
- Gemiddelde leeftijd: 49 jaar
- Instroom: 47
- Uitstroom: 55
- Ziekteverzuim %: 5,36% (6,1% in 2021)

Aantal controles, bezoeken & afkeuringen
- Fysieke inspecties import: 133.201
- Fysieke inspecties export: 144.162
- Afkeuringen import fyto: 1.353
- Afkeuringen import kwaliteit: 2.324
- Afkeuringen export fyto 30.925
- Afkeuringen export kwaliteit: 812
- Totaal aantal bezoeken in het kader van fytobewakingsopdrachten van de NVWA: 947
- BOB/BGA: 4 controles en 2 nacontroles BOB-Brabantse Wal Asperges en 1 controle BGA-Westlandse Druif
- Structureel toezicht: 4.298

Aantal afgegeven certificaten
- Afgegeven export fyto certificaten: 219.606
- Afgegeven export kwaliteit certificaten: 221.079

Aantal RIK-bedrijven:
- 131

Laboratorium KCB
- 1759 1e lijnsonderzoeken
- waarvan 491 ook als einddiagnose verwerkt

Klachten

Bedrijven hebben de mogelijkheid bij het KCB een klacht in te dienen, bijvoorbeeld als ze vinden dat ze onheus zijn behandeld door het KCB.

In 2022 zijn drie klachten ingediend. In 2022 zijn ook drie klachten afgehandeld, twee uit 2021 en één uit 2022. Begin 2023 zijn beide klachten uit 2022 afgehandeld.

Klacht ontvangen	Aard van de klacht	Oordeel	Bevindingen en eventueel vervolg
2021	Schade aan product door openen verpakking	ongegrond	Het openen van een verpakking is een vereiste om het product te kunnen controleren.
2021	Schade door onterechte vastlegging	ongegrond	De klacht bleek een bezwaar en is doorgeleid naar de NVWA voor afhandeling en is door de NVWA ongegrond verklaard. De met het bezwaar samenhangende claim is nadien door het KCB afgewezen.
2022	Schade door gebruik bepaald e-mail adres	ongegrond	Lezers van de e-mail hadden gezien hun ervaring deze op waarde kunnen schatten en door kunnen sturen aan het juiste (interne) e-mail adres.
2022	Gedraging medewerker	ongegrond	De medewerker heeft correct gehandeld bij de uitoefening van de toezichthoudende taak en in de hoedanigheid van toezichthouder, van misbruik van zijn functie was geen sprake.
2022	Schade door openen van een cel	ongegrond	Cel is met toestemming en zonder forceren betreden.

Ondernemingsraad

Verkiezingen Ondernemingsraad (OR)

In het voorjaar zijn er verkiezingen geweest voor een nieuwe samenstelling van de OR.
In mei is de nieuwe OR gestart met de werkzaamheden en bestaat nu uit de volgende personen:

- Pancho van Dijk, *voorzitter*
- Tineke Spaargaren, *secretaris*
- Paola van Holland, *vicevoorzitter en vicesecretaris*
- Pieter Dekkers, *lid*
- Ronald Kamphuis, *lid*
- Roberta Crapitti, *lid*
- Chris Kortekaas, *lid (tot eind december 2022)*
- Geert-Jan Blansjaar, *lid (vanaf 1 januari 2023)*

Toekomstbestendige buitendienst

De OR ontving dit voorjaar een adviesaanvraag om de buitendienst beter voorbereid te maken op de toekomst. De opmerkingen vanuit de medewerkers en de OR zijn aangepast en daarna kon de OR overgaan tot een positief advies.

Nieuwe Arbodienst

Dit jaar heeft de OR ook ingestemd met het overgaan van ArboNed naar, per 1 januari 2023, DPO2.
Dit is een wat kleinschaligere organisatie en de OR denkt dat deze organisatie beter aansluit bij de behoefte van het KCB.

Energiecrisis en stijgende kosten van levensonderhoud

In 2022 zijn de energieprijzen en de kosten van het levensonderhoud flink gestegen. Dit heeft de OR doen besluiten om een initiatiefvoorstel in te dienen bij de directie voor een vergoeding voor deze stijgingen en de directie heeft hierop positief gereageerd en gehandeld.

Tuchtrechtzaken

In het geval van een (lichte) overtreding van de kwaliteitsvoorschriften voor groenten en fruit volstaat het KCB meestal met een schriftelijke waarschuwing voor de betreffende marktdeelnemer. In 2022 heeft het KCB vier waarschuwingsbrieven verzonden, in 2021 waren dat er twee.

Overtredingen van de kwaliteitsvoorschriften voor groenten en fruit, die volgens het KCB niet met een schriftelijke waarschuwing kunnen worden afgedaan, kunnen door het KCB worden voorgelegd aan het onafhankelijke Tuchtgerecht. Wanneer het Tuchtgerecht oordeelt dat de voorgelegde overtreding is bewezen, kan de marktdeelnemer een maatregel opgelegd krijgen, bijvoorbeeld in de vorm van een geldboete.

In 2022 heeft het KCB 33 zaken voorgelegd aan het Tuchtgerecht. In 30 zaken is in 2022 uitspraak gedaan door het Tuchtgerecht. In alle zaken heeft het Tuchtgerecht geoordeeld, dat de ten laste gelegde overtredingen waren bewezen; in 29 zaken zijn zowel onvoorwaardelijke als voorwaardelijke geldboetes opgelegd en in 1 zaak is volstaan met het opleggen van een onvoorwaardelijke geldboete.

Bij 4 zaken, waarin het Tuchtgerecht in 2022 uitspraak heeft gedaan, is ook uitgesproken, dat de in eerdere zaken opgelegde voorwaardelijke geldboetes geheel respectievelijk deels ten uitvoer moesten worden gelegd. Binnen de proefperiode hadden de betrokken bedrijven opnieuw een overtreding begaan.

In 2022 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven bij 1 zaak het beroep ongegrond verklaard, dat een bedrijf in 2020 had ingesteld tegen de uitspraak van het Tuchtgerecht. De eerdere uitspraak van het Tuchtgerecht, waarbij het bedrijf was veroordeeld tot het betalen van zowel een onvoorwaardelijke als voorwaardelijke geldboete, is hierdoor van kracht gebleven.

Aan het eind van het jaar waren 3 zaken, die in 2022 waren voorgelegd, nog niet behandeld door het Tuchtgerecht.

Financiën

Over het kalenderjaar 2022 werd een positief resultaat voor belastingen behaald van €3.483,844 (2021: €1.202.246). De baten waren €30.971.250 (2021: €25.868.390) wat €2.525.250 hoger was dan de baten van €28.446.000 die waren begroot. De totale baten zijn ten opzichte van de begroting met ongeveer 8,9% gestegen.

Toelichting op de afwijkingen in de opbrengst

Ten opzichte van de begroting wijken de baten af aangezien in de begroting rekening was gehouden met de invoering per 1 januari 2022 van controles op laag risicoproducten naar het VK als gevolg van de Brexit. Dit is vooral zichtbaar bij de duidelijke per saldo lagere baten ten opzichte van de begroting voor fyto inspectie export sierteelt en fyto inspecties export groenten en fruit. Er was in de begroting rekening gehouden met een sterke stijging van deze inspecties in het kader van de Brexit.

Omdat de Brexit pas vanaf 2024 gaat plaatsvinden, heeft het KCB ter voorbereiding van het ministerie van LNV nog een subsidie ontvangen om de lasten te dekken van inspecteurs die opgeleid werden en al opgeleid waren voor de extra werkzaamheden voortkomende uit de Brexit. Daarnaast dient de subsidie ook voor het werven van additionele inspecteurs en bijbehorende ondersteunende medewerkers. Deze inspecteurs konden gedurende 2022 echter niet volledig declarabel ingezet worden waardoor deze lasten gedekt moesten worden door de subsidie.

Toelichting op de afwijkingen in de lasten

De personeelskosten zijn hoger uitgevallen omdat er meer FTE in dienst waren dan begroot. Dit is zichtbaar bij de sterke toename van de uitgaven voor uitzendkrachten en houdt verband met de toename van de activiteiten en voorbereiding op de Brexit, waarbij ervoor is gekozen voorlopig alleen met uitzendkrachten te werken.

Daarnaast zijn er lagere automatiseringskosten geweest wegens het vrijvallen van de voorziening IBP (Inspectie Beheer Programma) kosten 2020 en 2021. Ook zijn er lagere ICT-afschrijvingskosten wegens het activeren van ontwikkelingskosten voor BOSS-MIA als opvolger van IBP. Deze kosten worden pas na ingebruikname van de software afgeschreven.

De totale lasten zijn ten opzichte van de begroting met ongeveer 3% gedaald.

Eigen vermogen en liquiditeit

Inclusief het resultaat na belastingen 2022, bedraagt per 31 december 2022 het eigen vermogen €12.106.004 (2021: €9.521.010). Dit is 42% van de totale jaarlijkse baten, exclusief E-cert.
Dit valt binnen de door het ministerie van LNV vastgestelde maximum norm van 50% eigen vermogen ten opzichte van de totale jaarlijkse gerealiseerde baten. De benodigde liquiditeit voor de reguliere bedrijfsvoering en voor de afdekking van de in de risicoanalyse benoemde risico's is in overleg met LNV op 44% van het eigen vermogen vastgesteld.

In control statement 2022 van het KCB

Het bestuur van het KCB verklaart met dit in control statement te voldoen aan het 'gemeenschappelijk normenkader voor financieel beheer, verantwoording en intern toezicht' van het ministerie van LNV.
De onderdelen van het normenkader worden geborgd met het interne kwaliteitssysteem en de planning- en control cyclus. Daarover legt de directie verantwoording af aan het bestuur en het bestuur aan het ministerie van LNV. De RVA voert audits uit op het interne kwaliteitssysteem en de externe accountant voert de jaarrekening controle uit en geeft een oordeel over het getrouwe beeld van de jaarrekening.

Het KCB communiceert op een transparante wijze via de website en het jaarverslag en overlegt regelmatig met externe stakeholders.

De risicoanalyse is in verband gebracht met de ontwikkeling van het eigen vermogen.

Jaarrekening 2022

Balans per 31 december 2022

Activa	2022	2021
Vaste activa	3.292.324	2.426.292
Vorderingen en overlopende activa	2.868.385	2.588.261
Liquide middelen	12.577.381	13.173.937
Totaal Activa	18.738.093	18.188.490

Passiva		
Eigen vermogen	12.106.004	9.521.010
Voorzieningen	381.000	460.000
Schulden op korte termijn	6.251.089	8.207.480
Totaal passiva	18.738.093	18.188.490

Exploitatierekening 2022	2022	2021
Baten	30.971.250	25.868.390
Lasten	28.386.256	24.666.144
Resultaat	2.584.994	1.202.246

Vooruitblik 2023

Het KCB heeft in haar meerjarenbeleidsplan 'Samen klaar voor de toekomst' zes beleidsthema's geformuleerd om invulling te kunnen geven aan de ontwikkelingen om haar heen. In 2023 werkt het KCB aan onderstaande speerpunten om hier invulling aan te geven.

1. Het KCB draagt bij aan verhoging van de naleving van wet- en regelgeving door bedrijven
De evaluatie Structureel toezicht en RIK worden in 2023 afgerond. Evaluaties waar alle stakeholders bij betrokken zijn. Op basis van de resultaten zal het KCB, als daartoe aanleiding is, haar regelingen verbeteren.

2. Het KCB is toonaangevend in kennis
In 2023 gaat het KCB starten met het opzetten van een kennisbank. Hiermee wil het KCB zorgen dat haar kennis breder beschikbaar komt voor partijen. Ook gaat het KCB weer kennisdagen organiseren voor het bedrijfsleven.

3. Het KCB zorgt dat bedrijven kunnen rekenen op een goede en efficiënte dienstverlening, waarbij wordt aangesloten bij logistiek en ICT in de sector
Uit het overleg met logistieke dienstverleners over de wederzijdse samenwerking zijn tips & tops gekomen. Deze tips en tops gaat het KCB sector breed delen. Ook zal het KCB de doorlooptijden van laboratoriumonderzoek transparant maken.

4. Het KCB is een betrouwbare partner voor bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheid en zijn met hen in dialoog
De website van het KCB zal in 2023 vernieuwd worden. Deze zal beter aansluiten bij de huidige technologie met nieuwe functionaliteiten die bijdragen aan een optimale informatievoorziening, het delen van kennis en het voeren van een dialoog met het bedrijfsleven, en die tevens ondersteunend is aan de bedrijfsprocessen van het KCB.

5. Het KCB stelt haar medewerkers centraal
2023 staat in het teken van floreren in je werk en het goede gesprek met elkaar voeren. Het KCB gaat de functieomschrijvingen en gesprekscyclus moderniseren. Ook wordt er gewerkt aan een opleidingsplan waarin diverse loopbaanpaden opgenomen worden.
Ook de interne communicatie gaat verder geprofessionaliseerd worden met de inzet van het sociaal communicatieplatform Speakap.
Daarnaast gaat het KCB van start met werken in de nieuwe teamindeling in de buitendienst, die gaat bijdragen aan meer aandacht voor medewerkers, werken aan uniformiteit en flexibiliteit.

6. Het KCB heeft een faciliterende bedrijfsvoering
In 2023 zal het nieuwe inspectiesysteem worden geïmplementeerd. Hierdoor worden de werkprocessen en communicatie van het KCB meer gedigitaliseerd. Ook zal het ertoe gaan leiden dat bedrijven sneller een terugkoppeling krijgen of een partij fysiek gekeurd moet worden.
We introduceren procesmanagement in onze organisatie en leggen zo de basis voor het continu verbeteren van ons werk.

De product- en control cyclus wordt gemoderniseerd zodat het KCB goed kan blijven sturen op haar financiële processen.
Het KCB gaat haar wagenpark verduurzamen om zo haar bijdrage te kunnen leveren in het verder terugdringen van de CO_2-uitstoot.

De uitwerking van deze beleidsvoornemens zal het KCB samen met het bedrijfsleven, de brancheorganisaties, de keuringsdiensten, de NVWA en LNV verzorgen, zodat we samen klaar zijn en blijven voor de toekomst

Jaarverslag 2022 is een
uitgave van het KCB
Louis Pasteurlaan 6
2719 EE Zoetermeer
088 308 82 00
www.kcb.nl